Buriaad-Mongoliin

YNEN

K (b) namiin B-M. ... ba B-M. resp. TK bolon ... eble-
... zebleliin ... eder byri ... IX ... garça baina.

1933 onii Maarta 22 eder

№ 67 (924)

Zakika yne:
Sara byriiin 2 tek. 50 menge 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. Dugaar nezeediin yne 10 menge.

„B-M YNENII“ KOROONII AADRIS:
Верхнеудинск, Центросоюзная, 19. №№ телефонов; редактора—344, секретаря—323.

olkooziin seregiigi oloşoruulka

ngajaa, Buriaad mongol respbligiin erke baidal deere abaad bel maliin too tologoi oloşoka ba çanariigi saizaruulka, lis josonii mal azaliigi delgeke kereg bol Buriaad oronii enij azaliigi socialiis josoor dken baiguulka jabadaliin ynn salbari men.

car iime deerees mal azaliin leemiigi şiidkeke zorilgo bol al Buriaad oronii nam ba zebn byke emkinyydiin daiçalkii go men. 1932 onii nojaabri ii eder, RSFSR-iin Aradiin isaarnariin Zebleleos Buriaad ii mal azal tukai gargasan al togtool bol manai erke baideere abaad yzebel aguu jikeulas teriin udka çanartai kemen bolno.

e uçar baidal bol manai resbligiin kedee azal dotoroo azaliin tuiliin jikeken udka rtaigi dabkarlan gerçelkees na mal azaliin udka çanariigi jikedkene şuu.

edii iime baibaç mal azaliin leemiigi şiidkeke tukai manai oto azal kereg deere tuiliin ten dutuu dunda zyilnyyd baina. Buriaad Mongol ula-AKZ-iin tyryy nek. Dorziin BK (b) Namiin MK ba MKK tarsan pleenym deere kiisen el dotoroo, ene tyykete togtoo-udka çanariigi ton todorkoigoor ke zuuraa ilangajaa mal azaprobleemiigi şiidkeke jabadayndesen boiko kemzee jabuui bejelyylke tukai aimagiin inyydiin kedelmeriiin bodoto kereg deereki dutuu ba dunyilyydiigi ileryylen kelesen a.

anai kedelmeriiin yndesen du-aluud gebel mal azaltai koluudiigi, tedenii eere erke aldani taaruulan kedelmerilze gdaa ygei ba kolkooziin tavafeermenyydiin udka çanaiigi ogoo ygei. Mal azaliin kolkooliigi emkidkeliin talaar bekike tukai cag yrgeizjin kyçetei lmeri jabuulagdaa ygei, yiledigini sainaar emkidkeze, naii bata kaadraar kangagdaa baira. Nam zebleliin zarim ari emkinyydiin angiiin seremsuldasanii yrees angiiin daisan argaçuud bol kolkooziin mal da nileed jikeken syid koro uulza çadasan baina.

ngiiin daisan nidargaçuud bol o bolson yje baidaliigi ba e toskon dotorki şine şine ulaltiin aguu jikeken kyçe liigi saitar medeze, eeriingee lmeri ba taagtikiigi eris selgebaina şuu. Odoo niudargal bol kolkoozuudiigi butargaka keke tukai ilieer jabuulga kiia kolkoozuudaas buruu teeşee b agitaacanuudiigi niitiin dun ilieer jabuulkajaa „zogsozo, n bol kolkooz dotoroo oron ooziin azaliigi „aalikanaar“ syidken koroloko jabuulga kiideg bolson azai.

Odoo karaad yzebel ilangajaa oroonii ba tel abka kampaaniigi tasalduulka meteer angiiin daisan niudargaçuud bol tuiliin kiiter meketei kedemeri jabuulza baina. Odoo Kyrter enyyn tukai manai zygees gyiced tabidaa ygei deerees kolkoozjin seegter ba ilangajaa kolkoozuudiin negedkemel maliin sereg dotoroo maliin subairaka ba tuiliin koroko uçaruud ton oloor yzegdeze baina.

Deere zaagdasan zyilyydiigi niudargaçuudiin syidken korloko jabadaliin bodoto ynen uçar deerees gereçelen kelebel Agiin aimagiin, Kyrelgiin somonii „Ilalta“ geze arteel bol 1932 onii niuurta 403 tolgoi kamtalsan seregees araikan 63 tolgoi tel absan baigaad, 132 tolgoi kamtalagdaa ygei baisan seregees kamta 64 tolgoi tel absan baika juu. Men tereçelen ene arteeliin kamtalagdasan eberte maliin seregees araikan 5% tel absan baikadani, kamtalagdaa ygei baisan eberte maliin seregees 50% tel abtasan baina şuu. Ene meteer kolkoosiin maliin oroonii kampaanida syid korlol kiikiin gadana niudargaçuud bol maliin teliigi sainaar abka zaluu maluudiigi kamaalka jabadalda men tereçelen aikabtar jikeken syid korloluudiigi kiideg baina. men ene arteeliin kamtalagdasan eberte maluudaas abtasan telees negeç tolgoi zaluu mal yldesen ygei baikadani, kamtalagdaa ygei baisan seregiin 21 tolgoi tugaluudiigi kolkoosçon bol byrimesen kamagaalza çadasan ba 24 tolgoi kuriganuudaas araikan 1 tolgoi ekesen baina şuu.

Ton iime uçar bardaluud ganca negen bişe, nileed olon baika baina. Gadana kolkoosiin maliigi alaka kidoko, ygei bolgoko, çonodo idyylke, muugaar karuusalza ekyylke jabadaluud ton olon baina. Nege zişee abaad yzebel men Agiin aimagiin Mogoitiin somonii „Şine Malçan“ arteel bol 1932 onii fevraali 1-de kamta 1112 tolgoi maltai baisan aad, menee 1933 onii fevraali negende kamta deeree 615 tolgoi mal yldesen baina. Ene bol nege ziliin kugcaa dotor byke maliin 44,6% koroson bolno suu.

Ene metiin ynen uçaruudiigi toolko bol tooloşo ygei olon baika begeed, iime zigşyyritei zyilyyd tukai manai „Ynenii“ kuudasanda ganca bişe garsan. Enyyn tukai nileed çanga kemzee jabuulganuud kiigdedeg baibaç menee eder kyrter dutuu dunda zyilyyd olon baiza baina.

Uçar iime deerees manai nam ba zebleliin byke emkinyyd bol socialiis mal azaliin probleemiigi şiidkekiin froonto deereki şine yji baidaliigi saitar olgozo, şine yje baidal deere taaruulan eesediingee kedelmeriiigi şinedken tabika josotoi. Ilangujaa odoo jabaza baigaa oroonii ba maliin tel abka kampaanida angiiin seremziigi deere yrgeke. BK(b) Namiin MK ba MKK-iin pleenym bol eeriingee togtooi dotor „1933 ondo maliin oroonii kampaaniigi bolşoviig josoor engergeke jabadalda onco çukala sanalaa tabika“ geze nam ba zebleliin byke emkinyydiigi ujalgalsan ba tel abka kampaani bol „mal azal dotoroo kuriaalgiin kampaani mete„ bolgon engergeke keregte tuskai sanal tabika josotoi gebe.

Namiin yyryyd, kolkoosiin pravleeninuud ba men tereçelen aimagiin emkinyyd bol kolkoosiin maliin seregiigi oloşoruulka keregiigi jamar kynde naidaka josotoib gekede, mal azaliin kolkoozuud ba kolkooziin tavaariin feerme g. m. gazaruudta, tedeniigi dotoroosoni syidken korloko sedelgetei şurgasan angiiin daisan niudargaçuudiigi kobko cokin zailuulza erkim gabşagai ba şalgagdasan kolkoozçoniigi tomilon tabika josotoi. Komuniista ba komsomoolçuud bolon erkim kolkoozçon bykenii zorilgo bol zaluu maliigi kamagaalka ba eskekiin telee şuud temeceke, zebeer kariuulka, ilangujaa eke maluud ba zaluu maluudiigi zebeer karuusalka ba zebeer ideelyylke kereg men. Enyyn tukai komuniista ba komsomoolçuud bykenii kariuucalga bol tuiliin jikeken baika begeed komuniista ba komsomoolçuudiin kyçiigi mal azaliin brigaada bykende zebeer kubaan tabika, brigaadiin dunda komuniista ba komsomoolçuud bol bişe bişe kolkoozçondoo erkim zişee yzyylegçed, kolkoozçonii dunda şine şine yyskelyyd. socaliis meriicee ba gabşagaiçalgiigi delgeryylegçed men bolko josotoi.

Too tolgoin talaar maliigi oloşuuruulkiin gadana maliin çanariigi deeşelyylke, kolkooziin tavaariin feerme, kamtalagdasan sereg ba emçiin medelde baisan maluudiin çanariigi saizaruulka kereg odoo yjide yndesen zorilgo bolgon tabigdaza baina.

„Kamtalagdasan ba kolkooz-tavaariin feermiin maluudiin sain baisan deerees kolkoozuud ba kolkoozçon bykenii aza baidal sain baika“. Uçar iime deerees BK (b) Namiin MK ba MKK pleenym bol mal azaliin teeknikiigi şudalka zorilgiigi namiin byke emkinyydiin urda ceke tabiza baina.

Ene mal azaliin teeknikiigi şudalan ygei kolkooziin maliin seregiigi oloşoruulka ba çanariigini saizaruulka arga ygei ba mal azal, ilangujaa maliin oroonii ba tel abka kampaani deere niudargaçuudiin syidken korloko jabadaltai amzaltai temecel kiigdeke ygei baina.

Kolkoosçodiin kuralda bolşoviigiin josoor beledkeke

Kolkoosçon-gabşagaiçuudiin respyybligiin kural engergeke tukai BK(b) Namiin MK diin togtool.

1. Kolkoosçon-gabçagaiçuudiin respyybligiin kuraliigi apreeli 10-da tataka.

Ene kuralda kamta 200 kyn kabaadaka.

Kural deere kelceke zyilyydiigi batalsani:

1) Byke kolbootiin ba kizaariin kolkoosçon-gabşagaiçuudiin kuraliin denyyd ba kabariin tarilgiin zorilgonuud tukai.

Kuraliigi zarlaka jabadalda beledkekiin telee Daniilov, Padvaarkov, Çimediin, Dogdomiin ba Videernikov gegçedees emkidkeliin komiis baiguulka. Aimag aimagaas kural deere jireke teleelegçediin noormo togtookiigi komiista daalgaka. BK(b) Namiin MK-iin Sekretaar Jerbaanov.

Kolkoosçon gabşagaiçuudiin kural deere aimag aimagaas jireke teleelegçediin noormo

Aimaguudiin neremze	Kamta kolkoozuud	urgaca kubaaka ba kerenge baiguulka	%	kuraldu udarniguudiin suuri tabigdasan
Agiin	110	94	85,4	10
Zakaaminii	67	40	59,9	7
Kiaagtiin	136	40	29	18
Mukar—Şiberiin	95	12	12	23
Selenge	179	175	97,7	20
Tynkenii	96	60	62,5	15
Alairiin	189	—	—	16
Bookonii	103	—	—	12
Bargazanii	80	59	73,8	8
Deede—Ydeiin	154	17	11,5	22
Jaruuniin	36	29	75,5	7
Kabaanii	114	100	87,7	15
Ekired—Bulgadiin	162	130	80,9	15
Koriiin	94	94	100	12
Kamta	1636	851	52,1	200

Kabariiu tarilgada beledkeke

kabariin tarilgada ertees beledkeke çukala

Somonii zeblel amarana ygei.

Aga. Sedentiin somonii kolkoosuud bol, 216 gaa. tarika tesebtei aad enyynde kereglegdeke gyiced yrise ygei ba maşiina zebsegni gyiced zasagdaa ygeigees gadana, yrisenii foondiin ker cuglarça baisan tukai medeeni somonii zeblel de ygei baina. Morid ba şarnuudaa tarilgada zoriuulan tuskai tasalsan bolboç odoo tedeniigi saitar şalgaa ygei baina.

Men emçiin azaltan 26,5 gaa. tariaa tarika tesebtei aad yrisenii tariaa baiguulaa ygei. Maşiina zebsegee zasaa ygei unaka moridoo beledkesen ygei ba karin „deediin gazaraas yrisen egteke beze“ gelceze suuna. Kabariin tarilgiin beledkel tukai somonii zebleliin zygees jamarç kedelmeri jabuulagdasan ygei,

Gadana 19 katuu daabaritan baigaad tedende araikan 22 gaa tarika daabari egesen baika juma, teden bol odoo kyrter tarilgiin zebsegyyd ba yrise tariaagaa beledkee ygei. Moridoni basa muu Enyyn deerees abaad yzekede Sedentiin somonii zeblel bol bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgiin beledkelde niuuraaraa kandaagyi. Karin „eeree bytekede“ naidaza suu sani ilerene şuu.

Enyyn tukai zokiko gazaraas kemzee abça dutuu dundiigi darui gyicedkeke çukala,

Ynenii brigaada Sojoliin Kubiskal ba Delete

Moridoni belen Bişe

Mukarşiber. Bodonguudiin somonii „Şine azal arteel bol bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgada kereer beledkeze bainab gebel, tarilgada kereglegdeke maşiina zebsegni zasagdaa ygei. Kabariin tarilgada onoko moridoo tuskai tasal za amaruulan ideelyylkees baitagai kynese tezeeliin ebese ygei bolood moridoni tuiliin turankai bolson baina. Kynese tezeeliigi elsyylke kereg muu uçarni iime tula zokiko gazar kemzee abşa, ilangajaa kynese tezeeliin zyiliigi dotoroosoni elsyylke josotoi.

Toli baica, biçiikan şygçyydei

Ugtamziin tesев abaad meriiceze baina

Jaruuna. Jaruuniin somonii Ulkasaagiin arteel bol bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgada 290 gaa tarika tesebtei aad, 6 gaa ugtamziin tesеb abaad, bideçelen abkiigi „Ynen azal“ arteeliigi socialiis meriiceede urinabdi gebe.

Badmiin.

Nigtalan bodogçiigi beledkeke jabadal ton kangalta ygei

Jaruuna. Tus aimagiin gazariin tasagbol kolkoosiin nigtalan bodog çodiin kyyrse 38 kyneer byrideze neegdeke josotoi baisan aad. Karin odoo araikan 5-6 suragçad suraza baina. Uçarni jikenki kolkoosuud ene kyyrsede kyniigi ilgesen ygei baina. Kabariin tarilgada beledkeliin negen çukala kemzee jabuulga men tula gazariin tasag bol eris kemzee ab.

Biçiikan Bolşoviig.

Beledkel sula

Deede Yde. Dabaatiin somonii „Arbizal“ arteel bol kabariin tarilgada jamarç beledkel ygei „eeree bytekiigi“ kylieeze suuna gebel, bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgada 200 gaa tariaa tarika tesebtei baisan aad, enyynde kereglegdeke yriseni araikan 30 % gyicedkegdebe gebeç tereni ceberlegdee ygei baina.

Men tarilgada jabaka moridoni jasan turankai ba zarimani ekezeç baisan uçaruud baina, Gadana kedelmeriçedeni ideke talka ygei g. m. eldeb şaltagaanuudiigi toolood tarilgadaa beledkel tekeerelge ygei baina.

Ygeitei negen.

Kabariin tarilgada belen boloogyi

Aga. Tabtaanain somonii „Sakanai“ geze komuuna bol bolşoviigiin 4 dygeer kabariin tarilgada kamta 443 gaa tariaa tarika aad enyynde kereglegdeke josotoi kamta 564 ceentnir yrise kerenge baiguulka josotoi baisan belei. Odoo baisani 414 c. baina. Gadana 4 traagtartai aad tyynii gurbani tarilgada jabaka. Enyynde 12 toono karsiin ba binziin keregtei baisan aad odoo eneni ygei baina. Maşiina zebsegyydiin ker zerge zasagdaza baisanii tukai to dorkoi medee ygei baina.

Men komuuniin bykii maşiina zasaka kyyzniceni galda şatasan baina.

Uçar iimees kemzee abaza, kabariin tarilgiin beledkeliigi şuud erçemdyylke keregtei.

Ynenii brigaada kurdan kara,
tyrgen kara,
kudiin kara,
colbon kara,
cuuta kara.

olkoozuudiigi eris ceвerlen tedeniigi Bolşoviigzoruulka

rteeliigi unagaka sedelge kiize вaisan kulaaguudiigi oizo jadaka juma ygei... ende вaina.

ga, Ereenein somonii „Komin-r“ geze arteeliin pravleenida iiin daisad lamanar ba Tabkain aariin aluurçad şurgaad, eesegee keregiigi bodoto ynendee lyylen, tus arteeliigi unagaatuilda kyregeze baina.

ravleeniiin geşyyd, zavkooz, lgiin keregiigi erkilegçe jaba-Daşa Zambaliin bol, Tabkain arlin şaaikada aluurçan gegçe isan, tyynii teresen dyyni bol-Petryyke Zamcaranii gegçe donon zilde bandiid bolzo son ba Zambaliin gegçe 1932 l zun, tus arteeliin geşyyn jaan B.D. Dugdamiin gegçiigi tuu jabaad,şi bol arteelaas kolo-dyy Petryykiingee jirekede naigi koblozo aluulkab“ geze asan baika jum, Zambaliin gçe bol, tus arteeliin gazariin oormiin barilgiin keregiigi udaakadaa, cag yrgelze sogtuu, rtaldaka, arteeliin kabaatai ken morigiigi ygei kiisen ba barila kabaatai mengeer arki abça ka meteer jikedee mungunin adag bolboç, enyyn tukai syyer jalaç teleke bolson, tere jai arteeliin mengeer tylee baika e zarim geşyydeni kelcedeg lboç, Zambaliin gegçiigi ba jere vleeniiin geşyydiigi şyymzelee ceke tybegçeedeg baina.

Pravleeniiin geşyyn Galsan-Zimbaa Budiin bol, uridiin lama, Tabkain Dugariin aluurçan, arkikaarta azaltai, arteeliin mal azaliigi daagça baikadaa tuskai zorilgoor, tus arteeliin tomo yylteriin azargada 30 tukai gyydiigi niilyylkedee 2-1 eder gyydee ilgaad, tyynii syyleer jeriin azargatai aduunda abaaçaza tabidag baisanaas, odoo bolkodo tere tomo yylteriin sain azargiin niilesen negeç gyynii tereken medegdeegyi, karin bygde subaiç baiza bolko zişeetei baina, basa 1932 onii kabar 80 gyy azargatai niilyylke josotoi aad 60 gyygee niilyyleebdi geke juuma cokom ile barimtani 1933 onii kabar unagalgiin eceste medegdenee, 1932 onii kabar 20 garan unagatai bolson ene bol, zigşyyritei baga too baikani labtai baina. Budiin gegçe bol, mal azaliigi erkilegçe baikadaa ene tukai muugaar kedelmerilsen gekiin kamta, nojaabri sarada enyynees urida nege zil kagas aduuçan jabasan nek. N.Dambiin ba B. C.Legdenii gegçediigi gargaad, Budiin Zimbaagi aduuçan bolgobo, Dambiin gegçe zil kagas aduunda jabakada 2 daaga 1 gunan aduusa çonogo idyylsen belei, karin Budiin Z. gegçe sara kagas aduunda jabakadaa 7 tolgoi aduusaa imagta karuulgyi orkiood baidag ba arkidaza jabaka azaltai baisanaas koroobo??

Pravleeniiin geşyyn ba zavkoos baigçani Cyygeliin dacanai lama jabsan Garma Cedenii gegçe baika jum, ene bol sainaar jabasan gabşagaiçuudiigi kereglekegyi eeriingee dotor bolko loodori zalkuunuudtai nekeceed, ende tendees jabasan alban kaagçadiin jirekede „deere doro orood, bi juuç medekegyi kyn bi geze“ mekee kedeldeze angiiin daisadiin korto jabadaliigi gyiced bejelyylze baina. 1932 onii ebel ebelzesen tonç sain buucajaa zadalan cem telesen baika jum, basa niitiingee poskootiniigi zadalza telesen. Ereenein emkelgiin oroniigi daagça nek. Gyysevaagiin ebedeed baikada, tus arteeliin geşyyn Baldan Dagbiin gegçiin 1 kiilo sain maka erize jirekede, Garma Cedenii gegçe bol, koişolon ygei arcaka zuuraa Dagbiin gegçiigi „bariza baisan sekeeree keden udaa cokison baina, enyyn tukai pravleeniiin zygees kemzee abkiin orodo, karin B. Dagbiin gegçiigi arteelaas 3 saraar gargaza kemzee abasan baina.

Pravleeniiin tyryy ba toosoçon baidag Tydeb legdenii gegçe bol, lamiin kyy, kolkoosto şurgan orokoos urida busadiin kyçiigi nelieed mylzisen çanga bajan baiza 1931 ondo katuu daabarida kabaaduulagdaad, nutagiin ygeiteinyydiigi ygedee oruulza tyynees multaraza çadasan, enyynii urida 1927 onoos 1929 onii namiin ceberlelgede keegdesen, bajaçuudtai baricaatai, bandi lamanartai kolbootoi „bi juu medeke belei“ geze suudag tuiliin meketei nege kyn baidag, deere dursagdasan 3 niuurnuudtai aikabtar beki kolbootoi, ynendee ede byke buzagai jabadaluudiigi 10 kuruun mete medeze baisan aad „biç sain medeke ygeib, aimagiin tebte zuurçalagdaad baigdaa jum“ geze baika jum. 1932 onii dikaabri sarada ereenein zebleliin dergede BK (b) Namiin aikomiin tobçoonii ba aimagiin G. K-iin prezidiyymiin nyydel zebleen deere, maliin ebelzelgiin tukai Legdenii T. gegçe iledkel kiikedee „manai maluud bol dulaan ba dulaalamal dal baraar cem kangagdasan, mal manai ton sain baina“ geze tonç kudalaar iledkeze. aimagiin emkinyydiigi mekelesen baina, bodoto deere jamar baigaab gekede maliin niycegen talada ebelzesen, 300 garan konin ba 10 garan biruunuudiin kamuu ebeçen bolson, 4-5 koniniin ykesenç baigaa. Kezee namar baikada zadalza telesen buucajaa bii geze kaşalan baga suuna.

Ene arteelda ereenein „Ulaan ogtiaadbri“ geze komuuna arteel bolzo niilesen baika jum, uridiin komuuniin geşyydiigi karşalka ba nuuçalka metiin abari gargakadani 4-5 geşyydiin arteelaas garça oçoson baina.

Enyynees urida tus arteeliin dutuu dundiigi şyymzilze keden yje B.M. Ynenii dugaarta tolilogdasan bolboç jamarç kemzee abtadag ygei, karin aimagiin tebiin zarim kedelmeriçed „Kominteern“ arteelç baragtai bainabza gelceke jum, ene bol „baragtai“ geke ygeer cagi engergeze baisan bolno josotoi.

Nam zasagiin zygees gargagdasan togtooluud ba nek. Staalinii tyykete ygenyydiigi bodood baikadaa „Kominteern“ arteeliin kedelmerilegçe gazartani angiiin karşa etegeedyyd şurgan orozo, kolkoosiin dotoroos sandargaka sedelgenyydiigi cokom yyskeze baina geze, 8 nasatai kyygediin medekeer baina.

Uçar iimees deere dursagdagçad ba tedeentei ebseze suugçadiigi bolşoviigiin kurca niydeer nebte karaza, tus arteeliin ygeitei-dunda çadaltan kolkoosçodiin ba gabşagaiçuudiin idebki kiçeeliigi ton deere ergeze, eesediingee şyymzilke meetediigi tuiliin ergeer emkidkeze, buzagai jabadal kiize baisan lamanar, cagaantan zyyligyydiigi şuud ceberleze, kolkoosçoeiigi socialiis josoor kemyyzyylen, azakuin talaar bekizyylke ba kabariin tarilgiin kampaaniiigi, mal azaliintereIge ba niilyylelgiin kampaaninuudiigi çanar ba toogiin talaar 100% ba ilyybçelen gyicedkekiin kemzeegi aimagiin gazariin tasag, nutagiin nam-komsomooliin ba zebleliin emkinyydees oiriin bogonikon cagaa abkaabza geze erinebdi.

K-Geşyyn.

Kolkoosoos вa alвa naas darui ceвerleke

Deede-Yde. Doodo Ilkiiin somonii „Arbizal“ komuuniin geşyyn Gyrezab Cebegiin gegçe kolkoosto şurgan orood baina gebel, Kubiskaliin yjede cagaan yzeltei ba partizaanguudaar esergyy temecel kiize jabasaar 20 ondo barigdaza Tarbagatain partizaanii ştaabta korigdoson baika juma.

Gadana, 1923-24 ondo Zargalantiin kuşuunii tyryylegçe bolood jabatarni çagaantanii nekerni medegdeze albanaas keegdesen, 25 onoos komuunada oroko kyrter ygeitei batraaguudiigi zarasan ba komuunada orokodoo tede kelesonçedee ger gerteni bucaasan baina şuu.

Men komuunada orokoos urida 5 nasatai nege jike şaraa komuunada oromsooroo alasan, 30-31 ondo zeblelte zasagiigi esergyyceke jabadal kiisenees gindanaa korigdoson ba namaas keegdesen baina. Odoo bolkodo angiiin daisan Cebegiin gegçe aimagiin itegemzeten bolood suuza baina. Enyyni darui cagaa albanaas ba kolkoosoos keeke keregtei. Kelesençen

kuurmag zyil kiiвe

Kori. Dunda Kudanii somonii „Ulaan odon“ TOOZ-iin geşyyd Byrnebadaraagiin, B. Menkiin ba Şoi Garmiin gegçed bol ere eme kojor ba yrgemziin kygçed kyygedees kuurmagaar salaza kolkoosiin tedkemzede egesen ba emçedee olon maluudiigi abakiin telee uran arga kiibe.

Karagça negen.

Şine latiin yseg nebteryylke jabadaliigi toodog ygei şoviniistanariigi eris katuu kariuucalgada kabaaduulka

Nam ba zasagiin gazariin togtooluudiigi bejelyylkiin tələə eris şuud temeceke

Şine latiin ysegiigi kədəənii kolkoosçon ba azalça əmçətənii dunda ərgənəər nebteryylke, somonii ba aimagiin alban gazaruudiin kereg kətələlgədə latiin biçegiigi kereglekiin tukai nam ba zasagiin gazariin togtooluudiigi tooko ygei jabadaluud zarim somonuud ba aimaguudta odoo kyrtele tasacokigdon cukariuulagdaa edii baina. Deede Ydiin aimagiin Doodo Ilkiiin, Kiaagtiin aimagiin Subagta Karijaastain somonuudta şine latiin ysegiigi nebteryyike jabadaliin keçeneen baisanii tukai ene ədər manai sonindo keblegdesen biçegyyd enyyniigi gereçelene.

Doodo Ilkiiin somoniigi abaad yzebel, latiin ysegte suralcaka jabadaliin ankan ekilseer 3 ziliin kugacaa əngərsən baibaç tus somondo şine latiin yseg sain şudalagçad oroi ganca kojor kyn baikaas gadana, „B.M. Ynen" soninii şine ysegeer kebiegdedeg bolsonoos koişo, „Ynen" soniniigi zakiza unşaka kyn ogtoo ygei bolson mətə kelcedegiigi kədəə biçegçe temdeglene.

Angiiin daisan bolko niudargan nojon lamanar ba tedenii aagentanar baruun „zyynii" oportuniistanar, şoviniistanar bolon buriaadiin yndese barimtalagçad bolbol əəsədiingəə urida oroilon ezemdeze baisan baidalaa aldaka ygeigi çarmaiza, kubiskaliin çanarta şine latiin ysegiigi kolkoosçon ba azalça olon təmənii dunda nebteryylke jabadaliigi galzuugaar zəriçədəg baina.

„B.M. Ynen" soninii şine latiin yseg deere keblegdedeg bolsonoos koişo Doodo Ilkiiin somondo „Ynen" soniniigi zakiza unşakaa bolison uçar bolbol angiiin daisan etegeediin şine latiin ysegiin nebterelgede saad kaalta kiize baisaniigi tus nutagiin nam ba zəbləliin emki baiguulganuudiin ajadan dagaldaza, bodoto kereg azal deere josotoi şoviniisma gargaza baisanii yre mən azai. Şine latiin yseg əəsədəə suralcakiigi ogto keregseegee ygei, somoniigoo azalça olon təmənii şine latiin ysegte surgakiigi ankaraa ygei baikaar yle baran, Doodo Ilkiiin somonii udaridagçanar bolbol angiiin daisanii zygees şine latiin yseg esergyyceke jabadaluudiigi ajadan dagaldaza baisani baiza, Ynii yre juub gekede byke somon dotor şine latiin yseg medeke kyn oroi ganca kojor, somonii kereg çada jada orosoor kətələgdədəg, zarim kədəlməriçədiin oros kele biçeg mededeg ygei deerees zarim çukala çukala jabuulganuud kyçendee oruulagdadag ygei, somonii olonki arad zoni sonin biçeg unşadag ygei bolood baisan uçaruud azai.

Odoo yjede şine latiin yseg kolkoosçon ba azalça olon təmənii dunda nebteryylke jabadaliigi ankaraka ygei oportuniis josoor orkiood suugçadligi ynekeer şovjnistanar geze yzeze, namiin ba zəbləliin busa emkinyydiin talaar tuskai kemzee abka çukala baina.

Şine latiin ysegiigi kolkoosçon ba azalça olon təmənii dunda amzaltatai nebteryylke ba kereg kətələlgəə latiin ysegeer jabuuldag bolkiin tula nen tyryynde nutagiin nam, komsomooliin geşyyd ba somonii zəbləliin geşyydiin əəsədəə şine yseg şudalkani zailaşa ygei çukala, limees somonii idebkiteniigi şine ysegte şudaluulka jabadal bolbol kamagiin tyryyn gyicedkeke zorilgo bolood baina. Şine yseg surakaa zalkuuraka, arcaka, tooko ygei nam komsomooliin ba zəbləliin geşyydte eris katuu kemzee abka josotoi. Kədəənii nam, komsomooliin ba somonii zəbləliin geşyyd bolbol şine latiin yseg şudalaka jabadalda olon təmənii zişee bolzo, tyryylen jabaka ujalgatai. Gekees gadana şine latiin ysegte surgaka jabadaliin çanar muutai, şine ysegte surgagçanarta aimagiin gegeereliin tasagaas meetodiin tusalamza ton sula əgtədəg ba somonii emki baiguulganuudiin latiin ysegte suralcaka surguulinuudiigi ankaran tusaldag ygei deerees şine ysegiigi nebteryylke kereg ton aali jabadag baina.

Ene zergiin dutamaguud darui usadkagdaka josotoi.

Ecesiin syylde nutagiin nam ba zəbləliin emki baiguulganuud bol angiiin serimze ton kurcaduulza eldeb angiiin daisan etegeed ba tedenii aagentanar bolko eldeb şoviniistanar ba nacaliistanaraas şine latiin ysegiin nebterelgede saad koişo tataka zabdalganuudiigi cag daruidani ileçeryylen, zailuulza baika josotoi.

C.B.

Doodo Ilkide 3 zil dotor oroi ganca-kojor kyn şine latada suraba.

Olon təmən kolkoosçon ba ygeitei dunda çadaltan əmçətəniigi şine latiin ysegte surgaza tedenii gegeerel bolbosoroliigi tyrgedkeke geze nam ba zasagiin gazariin zygees odoo yjede çukalaçalan tabigdaza baigaa aguu jike kubiskaliin udka çanartai zorilgiigi bejelyylen gyicedkeke jabadaliigi kədəə nutagiin nam komsomooliin ba zəbləliin emki baiguulganuud zokiko zergeer kaikarana ygei.

Yligerlebel: Doodo Ilkiiin somon dotor şine latiin yseg suralcaka jabadal ekilseer 3 zil bolson bolboç, ene kugacaa dotor şine ysegte sain suralcasan kyn oroi 1-2 baina. 1928-29-30 onuudta ene somon dotor „B-M. Ynen" sonin nileed olon zakigdaza baisan aad, odoo „Ynen" soninii şine latiin ysegeer keblegdedeg bolsonoos koişo tus soniniigi zakiza abadag ba unşadag kyn ygei.

Gadana Doodo Ilkiin somonii 5 kolkoos dotor oros kele biçeg medeke kynyyd ton əcəən bolboç tus somonii kamag alban kereg ba kamtiin cuglaanii togtooluud bolon busa eldeb keregeni cəm oros kelen deere çada boli biçegdene, Imagta ganca negen biçelgenyyd yndesen buriaad kelen deere kuuçan mongol biçegeer biçegdedeg.

Doodo Ilkiin somonii ene baidal bolbol kubiskaliin çanartai şine latiin yseg nebteryylke jabadaliigi orkiood oros kele biçeg ba kuuçanii Buddiin şazanii yndese mongol yseg kojoriigi çukalçalza baisan oportuniis jabadaal mən tula gemteniigi katuu kariuucalgada kabaaduulka keregtei. Doodo Ilkiin komsomooliin geşyyd ba zəbləliin kədəlməriçəd bolbol şine latiin ysegte nen tyryynde əəsədəə şudalza somoniigoo kolkoosçon ba azalça əmçətəniigi şine latiin ysegte surgaka keregiigi udaridaka ujalgatai. Mən somoniigoo kereg kətələlgiigi nam ba zasagiin gazariin togtooson bolzor dotor şine latiin ysegeer jabuuldag bolko uçar bol Doodo Ilkiinkinii mən ədəriin zorilgo bolno. Gadana B-M. Yneniigi" zakidag ygei negeç nam, komsomooliin ba zəbləliin geşyyn baika ygei bolkiigi ba somoniigoo kolkoosçon azalçanii dunda „Ynen" soniniigi oloor zakiuulkiigi çarmaika nen çukala.

Medegçe negen.

Somonii zəbləl şine latiin yseg suralcaka jabadaliigi ankarana ygei

Kiaagta. Subagta karijaastain somon bol yndesen buriaad oron aad, şine latiin yseg deere keregee jabuulkiigi ugta kaikardag ygei, karin oros kelen deere biçesen biçegyydiigi kamtiin azaluudta ilgeze baina.

Oros kelen deere biçesen biçegyydiigi zarim kolkooziin kədəlməriçədiin unşaza çadaka ygei baisan deerees, zarim çukala çukala biçegyydeni kyçendee oruulagdadag ygei. Ene uçar bol Subagta karijaastain somonii kədəlməriçədiin şine latiin ysegiigi ugta keregseegee ygei, tyynii ulas təriin udka çanariigi oilgoo ygei baisaniigi gereçelne.

Mən nutagiin namiin yyr bolbol şine latiin yseg nebteryylkiin tukai nam ba zasagiin gazariin kede keden togtooluudiin baibaç oros kele biçeg medeke ygei zondo oros biçelge gargaka g. zergiin zigşyyritei jabadaliin somon dotoroo bolzo baisaniigi ankarza kemzee abana ygei.

Şine latiin yseg keregseegee ygei baigçadta zokiko kemzee abça, tatiin yseg nebteryylke jabadalda kaalta bolzo baisan zyilnyydiigi zailuulka çukala.

selikoor.

Kilogo Kuacai, Taşaagiin somon dotor şine latiin yseg biçegte suraka jabadal ogto ygei baina. Somonii zəbtəl bolbol şine latiin ysegte suralcaka jabadaliigi emkidkekiin tukai jamarç kədəlməri jabuulna ygei, oportuniis jabadal bodoto azal kereg deeree garaza baina.

Aimagiin gegeereliin tasag bol Taşaagiin somon dotor şine latiin yseg nebteryylkiin tukai zokiko kemzee abka ton zailaşa ygei.

„Ynenii" gabşagai Odonii tujaa

Kitadiin medeenyydiigi Gybeikou aldagdaa ygei geze batalna.

Şankai, 15 (T). Kitadiin medeenyydiin josoor Gybeikougiin garca bol Kitaad ceregyydiin garta əşəə baisaar baina, Kitadiin ceregyyd bol japoonii ilyyken kyçetei ceregiigi gederge cokin baina. Kojor talaas jikeeken garzatana. Sinfenkou rajoondo daisaldaan yrgelzelseer. Cinşilin rajoondo japoonii artileeri bolbol Kitadiin ceregyydiin kamagaalka şugamiigi ezemden ababa.

Giitleriin zasag komuniis namiig korin zogsooko bodomzotoi

Aangli, Çekoslovaakiiin kədəməriçəd negedkemel froontodo baiguulza baina

Giitleriin zasagta kemzeegyi erke çələə əgtəbə.

Berlin, 19 (T). Zasagiin gazariin cuglaan bolbo. Zasagiin gazarta kemzce ygei erke çələə əkə tukai kuuli gargasan togtool gargakiigi reikstaagta duridkaka geze şiidkebe. Sonin biçegyydiin medeegeer ene kuuli bol odoo baigaaça zasagiin gazarta 1937 on kyrtel bolzortoigoor ərgən erke olgokiigi karaalsan baina.

Enyyntei negen kamta reikstaagiin fraagciin cuglaan Geriinge tyryylegçeteigeer bolbo. Fraagciin cuglaau deere komuniistanaraas bişe fraagcanuudiin tələələgçəd bulta bailcaba. Socaal demokraaduud bolbol reikstaagiin uridiin tyryylegçe Lebe Geerciin bejeer kabaadalcaba. Reikstaagiin ekindygeer ene cuglaan deere Giriingiigi reikstaagiin tyryyleg[...] şineer sungaka geze şiid[...]ne reikstaag bol gurban [...] dəəşe kuraldaza, zasagii[...] deklaraaca ba tyynii [...] tusaar erke çələə tukai talaad namar boltor dak[...] ygeigeer taraba. Şine su[...] komuniisiin tələələgçəd[...] staagta kabaaduulka yge[...]

Şine sungagdasan komuniis tələələgçədiigi zasagta kabaaduulka ygei gebe.

Berlin, 20 (T) Naconaal-socaliista namiin təb sonin bolko „Folikiişer Angriiif" naidabtai yndesenyydiigi barimtalan medeecekeni: odoo saja sungagdasan komuniis tələələgçəd bol Reikstaagtaç, Landtaagtaç oruulagdaka ygei. Tus soninii caaşadaa temdeglekeni: komuniis mandaaduudiigi zogsoon korisonii syylde naconaa[...] tanar bol Reikstaag ba [...] uudta olonki tələələg[...] mani bolno.

„Praavda" Izveisti soninuudiigi kudaldaka jabadal korig[...]

Berlin, 20 (T) „Praavda" ba „Izviisti" soninuudiigi Germaani ulas dotor kudaldaka jabadal apreeli 30 boltor korigdobo. Tus soninuudiin kudaldalgiigi korikodoo „eden dotor germaaniiin zasagta esergyy cokoiltonuud tolilogdobo" geze şaltagaalba.

„Praavda", „Izviisti" kojoroos bişe gadaadiin komuniis, soc-dem liberaaluudiin sonin biç[...]bel: Pariiziin „Popiuller" „Arbeiter Ceityng" Pool[...]sko zavoodnia" zergeny[...] daldagdaka jabadal kori[...]

Aavstrida faşiis digtatuura togtokiin ajuul.

Veena, 21 (T). Byke Aavstri ulas dotor poliico ba ceregyyd daiçalkii jabuulgada beledkegdeze baina. Niitiin gazar ba bairanuud olon ceregyyd karuultai. Ali olon rajoonuudta keimveriin (faşiisiin) otriaaduud tusalamziin poliiiciin ujalganuudiigi dyyrgeze orobo. Mən keimveryydiin otriaaduudiigi Veene teeşe abaaçaka jabadal dakin ekilbe. Ştiiri, Doodo ba Deede Aavstriiin olon nutaguudta Şycbyynd geze socaal-demokraadiin kamagaalaltiin ebleliin buunii sklaaduud konfiskovaalagdaba.

Ali olon kədəlməriçənii təbyydte demonstraaca syrte zagsaaluud bolzo negen talaas kədəlməriçəd ba negəə talaas poliiice ba keimverten tulacaldaa kiibe. Myriştseri gol deerki Byyrke kotodo şycbyyn de (socaal-demokraadiin kamagaalaliin zebsegte eblel) ba keimverten koorondo tulalcaa bolsonii syyleer zandaarmanuud bol şycbyyndiin geşyydiigi oloor kinaltada ababa. Tiigemseereni dətə şadariin şycbyyndeten ba yiledberiiin kədəlməriçəd kamta ji[...]daarmiin kazaarma kyre[...] Zandaarmanuud buuda[...] arai geze kazaarmaa çələ[...] byyndiigi zogsooko tuka[...] gazariin zakiralta garsa[...] nutagta kədəlməriçəd ba[...] deten zakiraltada arcaad, daa bucaakiigi arcaad beledkel kiize baina. Şy[...] Tirooliiin emkiiin udarid[...] rijaan gedcg „ulasta kar[...]ga yildee" geze zemeleg[...] naltada abtaba.

Reformiistanar bol negedemel froontiigi sabataazilzi bain[...]

Loondon, 21 (T). Negedkemel froonto baiguulka tukai tatagdasan, komuniis nam ba kədəlməriçənii bejee daasan nam kojoriin tələələgçədiin zəbləən bolbo. Tere zəbləənəəs tunkaglagdasan me deecel dotor kelegdeşeni: tredjunioon yiled. ebleliin zinkini zəbləl, leiboriista ba kooperatiiviin nomuudta ene zəbləəndə tələələgçədəə ilgeke tukai tuskai biçegeer kandagdasan baibaç əəsədiingəə tələələgçədiigi ilgebe ygei.

Tus zəbləənii togtoosoni: „faşiisam ba dainii ajuultai temeceke keregte kədəlməriçən angiiigi elsyylke jabadalda kamtaran kədəlməriikiigi komuniis ba kədəlməriçənii bejee daasan namiin geşyydte kandaka". Ene zəbləən bolbol germaaniiin ba aavstriiin kədəlməriçədtə tedenii faşiisam ba dainii ajuultai temeceke teme celde tusalkiin uçaraa niitiin demonstraaca zagsaal kiike jabadalda kamtaran kədəlməriləkiigi ermelzesen erilteteigeer tredjunioonii zinkini zəbləl ba leiboriista namiin gyicedkomdo oço, tələələgçədiigi komuniis ba kədəlməriçənii bejee daasan nam[...] sajiin cagaa ilgeke geze[...] Ene demonstraaca zagsa[...] bol byke Aangli ulas d[...] li negenees ekilke josot[...] ne. Dain ceregte aikab[...] ledkeze baisan, kədəlme[...] giin amidaraliin kemze[...] tolzo baisan ba faşiism[...] jikedesen jabadaluudtai [...] duulan odoo nen jike u[...] tai bolson ene ziliin ma[...] demonstraacada ərgən o[...] meriçədiigi kabaaduul[...] geze mən togtoolcobo.

Kolkoosiin tyryylegçiin arada kojor gabzanar korgo[...]

Selengiin aimagiin Derestiin somonii „Ulaan Zide" arteelide 2 gabzanar korgodood baina gebel: 1. Dorzo Ajuuşiin gegçe gabza lama 1930 on kyrtele erke ygei jabasan ba nilkasiigi naizalza abaral gərəm unşaza jabasan baika juma, uridiin niudargan bajan baisanaa koroto sedkeleer malaa koroogood kolkoosto şurgasan baina. Gadana angiiin daisan bolko lama niudargaçuudtai nigta kolbootoi, mən Dambiin gegçe gabza lama 1929 on kərtər dacanda suusan, 1931 on kyrter, Cerenii Baandan geze çoizonço sakiuusaçan jabasan əngərsən 32 onii niuurta tus arteeliin geşyydiigi kolkoosoos gargakiin tula aikabtar idebkitei nomlol jabuulsan baina. Ene zonii əbəsən[...] giin brigadiir jabakadaa[...] gaar medeegee əgesən[...] tus kolkoosiin əbəseni[...] na.

Ene şurgasan gabzana[...] kəərəldəkə nam kom[...] yyriin ene ədəriin zorilg[...]

Maliin daisan kormuuşka.

Odoo yjede mal azaliigi sociaiis josoor kəgzyylze baigaa yjede tyynii nege tyşeg bolko kormuuşka baika aad karin daisan bolzo mal alaba.

Yligerlebel Koriiin Jaraabinii somondo mal azaliigi saizaruulkaas baitagai eldeb josonii onisoor malaa azallaza baisaniigi yzebel „Zurgaanii Zam" geze kominuuna maldaa sain zergiin kormuuşka təkəərəkiin orondo karin maliin əkəməər kormuuşka kiize 2 ykeree dotorni yjəədyylze əkyylbe. Basa 2-3 moris kəl dokolon bolzo, modonii beledkelde garka moridoo, toogoo eceənəər gargana.

Mən „Manai azal" arieel nege ynieegee ajuultai korm[...] alaba geke. Odoo eld[...] onison argiin juumanu[...] kəərezə socialiis kəgzə[...] azaliigi koroto korool[...] niuuruudta josotoi kem[...] suulka zailaşa ygei kere[...]

B. prole[...]

Redaagtor S. Şirabon

Тип. Издательства Б. М. „Правда" и „Унэн" № 16